

Nordborg Kommune adskiller sig fra de fleste af landets øvrige kommuner ved, at det eneste opland, den har, er indbyggerne på øen – i kommunen.

Kommunen vurderer, at den nye planlov kan resultere i, at udviklingen sættes i stå i Nordborg Kommune – og de store nabobyer vil få en større andel af handelen.«

2. Planlov kvæler Billunds handel

»Loven kvæler udviklingen af detailhandlen i Billund til fordel for indkøbscentre i blandt andet Vejle og Kolding. Lovens intentioner er ellers at forhindre flere store indkøbscentre, der billedligt talt placeres på bare marker udenfor byerne. Og samtidig skal den sikre, at udviklingen af detailhandel foregår i eksisterende centerområder i midtbyen.

Hidtil har amterne været planlæggende myndighed for landzoner. Kommunerne har haft ansvaret for byzonerne. Men loven betyder, at det fremover er amterne, der skal foretage afgrænsninger af hvor i byerne, der kan placeres detailhandel. Det rammer blandt andet Billund.«

Erik Tychsen (V), der er borgmester i Billund, viser stolt sin by frem. »En landsby, der er omgivet blandt andet af Legoland og en international lufthavn.

– Det er her Billunds centerområde slutter, siger borgmesteren, da han standser ved enden af den få hundrede meter lange hande­lsgades belægning af grå sf-sten, der her skifter til sort asfalt fra den gang. Billund var en by, man kørte hurtigt igennem. Det officielle centerområde er slut. Men det er Billunds bymidte ikke. Omkring hver tredje hus på den »forbudte del« er indrettet med forskellige former for liberalt erhverv. Revisorer, advokater, en cykelsmed og en Netto - byens største forretning.

– Vi har revet en del huse ned for at skabe luft og plads i det oprindelige centerområde. Men vi mangler plads til nye butikker og de forretningsdrivende, der ønsker at udvide. Det eneste sted, de kan åbne, er længere nede af hovedgaden. Men det må de ikke længere, siger Erik Tychsen.

Kommunen har forgæves henvendt sig til Ribe Amt for at få lov til at udvide bymidten. Men indtil nu er der ikke sket noget. Først om tre år vedtager Ribe Amt en ny regionplan, og den kan - håber borgmesteren - betyde, at hele bykernen kan bruges til detailhandel. Indtil da må de lokale forretningsdrivende se, hvordan indbyggerne farter til Kolding og Vejle for at købe ind. Hver fjerde

Billund-krone placeres på den anden side af kommunegrænsen.

– Dette er et kraftigt anslag mod det kommunale selvstyre. Det er vanvittigt, at amterne nu skal blande sig i byzonen. Miljø- og energiministeren har affyret en bøsse med spredehagl, der rammer alt andet end lige netop storcentre og de kommuner, der skævvrider detailhandlen, tordner borgmesteren.«

– »Netto er vores største butik. Den er beviset på, at kommunen ikke ønsker at skævvride detailhandlen. Forretningen er på 500 kvadratmeter. De søgte om mere, men vi sagde nej. Der er også flere kæder, der ville lave varehuse uden for byen. Dem har vi også sagt nej til. Vi mener, det er meget vigtigt at koncentrere handlen i bymidten. Vores bymidte er ikke stor, men vi har brugt meget store beløb på at gøre den flot.«

»Når amtets planlægning for detailhandel er tilendbragt om tre år, taler al sandsynlighed for, at kommunen alligevel må udvide centerområdet. Indtil da må kommunen igennem den umulige øvelse, hvor borgere og butiksejere skal have forklaret, at de ikke må udvide nu, men måske efter årtusindskiftet.«

3. En meget lille sag

»En købmand på Hvidovrevej mangler plads og ansøgte derfor kommunen om tilladelse til at udvide den 836 kvadratmeter store butik med 560 kvadratmeter og 50 parkeringspladser til forbedring af trafikforholdene. Købmanden vil gerne have en afdeling for fersk kød, så han kan stå sig bedre i konkurrencen med et nærliggende butikscen­ter. Udvidelsen krævede en lokalplan og et tillæg til kommuneplanen. Blandt andet på grund af ændrede parkerings- og trafikforhold.«

»En villa skulle rives ned og yderligere 13 ejendomme langs Hvidovrevej blev inddraget i planlægningen for at skabe en harmonisk udvikling af området og for at sikre en bedre afvikling af trafikken. Den 15. april 1997 vedtog kommunalbestyrelsen at sende forslaget til offentlig høring. Uheldigvis var det to uger før Folketinget vedtog Lov om ændring af lov om planlægning. Med den nye planlov i hånden gjorde amtet indsigelse mod, at de to naboejendomme blev ændret fra bolig til butiksførmål. Købmanden må nu klemme varerne sammen, indtil der er vedtaget en samlet plan for amtets detailhandelsstruktur.

Hvidovre Kommune argumenterede med, at der måtte være en bagatelgrænse. Miljø- og Energiministeriet gav amtet medhold i, at der ikke er nogen bagatelgrænse.«